

(115. 29.)

BIJLAGE BB.

KONINKLIJKE BESLISSINGEN in geschillen van bestuur, over het jaar 1889—1890.

I.

28 Januari 1890.
n°. 13.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ. ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door den Raad der gemeente Ruinen, tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 26 Juli 1889 n°. 2, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van den Raad van 11 Mei bev. tot opheffing van de openbare school te Fluitenberg.

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 4 December 1889, n°. 73;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandse Zaken van 25 Januari 1890, n°. 66, afdeling O;

Overwegende dat de Raad der gemeente Ruinen op 11 Mei 1889 besloten heeft het getal openbare lagere scholen in die gemeente van zes te verminderen op vijf door opheffing van de school te Fluitenberg, met ingang van 1 Juli daaraanvolgende, tot toelichting van welk besluit werd aangevoerd dat het aantal leerlingen op die school toen bedroeg 12, voor wie eene uitgaaf van f 825 voor de school vereischt, met het oog op den toestand der gemeentelijke financiën te hoog werd geacht, te meer daar die kinderen zeer gemakkelijk de naastbijgelegen school in de gemeente Hoogeveen zouden kunnen bezoeken, van welke school de woning van geen hunner meer dan 20 minuten gaans zou verwijderd zijn, en waarop zij tegen eene billijke door de gemeente Ruinen aan de gemeente Hoogeveen te betalen schadeloosstelling zeker wel toegelaten worden zouden;

dat Gedeputeerde Staten van Drenthe hunne goedkeuring aan dit besluit hebben onthouden, op grond dat het in den laatsten tijd slechte bezoek der school te Fluitenberg — welke blijkens de schoolstatistiek, in de jaren 1879—1888 door gemiddeld 26 kinderen bezocht werd — moet worden toegeschreven aan het zeer gebrekkige en ongeregelde onderwijs van den ouden en ziekelijken onderwijzer, die met 1 Juli jl. eervol is ontslagen; dat de bedoelde school in eene bepaalde behoefte voorziet, omdat de afstand naar de school te Hoogeveen voor sommige kinderen ongeveer 45 minuten gaans zou bedragen, en dat het niet zeker is dat de kinderen uit Fluitenberg op den duur in laatstgenoemde school zouden worden toegelaten;

dat de Raad der gemeente Ruinen tegen dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, bij zijn adres nader betoogende

dat de school te Fluitenberg zonder groot bezwaar gemist worden kon wegens de geringheid van het ook op den duur te verwachten aantal leerlingen en wegens den niet grooten afstand van de school te Hoogeveen; waarop de kinderen uit Fluitenberg wel tegen eene vergoeding van f 10 per hoofd toegelaten worden zouden, hetgeen voor de arme gemeente Ruinen eene belangrijke besparing zou opleveren tegenover de thans gevorderde uitgaaf van f 825 's jaars; dat voorts het schoolgebouw te Fluitenberg zou blijven bestaan, om bij later gebleken noodzakelijkheid weer in gebruik te kunnen worden genomen; weshalve de Raad voornoemd Ons verzoekt zijn besluit van 11 Mei ll. alsnog te willen goedkeuren;

dat in een bij den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, nader ingekomen Memorie van 32 ingezetenen van Fluitenberg met kracht wordt aangedrongen op het behoud der school, waarop zij, al zijn zij wegens de ongeschiktheid van den laatsten onderwijzer verplicht geweest voor een deel hunne kinderen naar Hoogeveen ter school te zenden, verklaren hoogen prijs te stellen ook wegens het voor jeugdige kinderen bij slecht weder moeilijk begaanbare van een groot deel van den weg naar laatstgenoemde school;

Overwegende dat de openbare lagere school te Fluitenberg is opgericht om in de behoefte aan onderwijs voor de kinderen der ingezetenen van dat gehucht en omstreken te voorzien, en in de jaren 1879—1888 door gemiddeld 26 kinderen bezocht geworden is, dat dit aantal wel in Mei 1889 tot 12 was verminderd, maar dat deze aanzienlijke vermindering hare verklaring vindt in de omstandigheid dat de eenige onderwijzer aan die school oud en ziekelijk was en niet geregeld onderwijs kon geven, terwijl hij sinds 1 Juli ll. eervol ontslagen geworden is; dat bij de benoeming van een geschikt en krachtigen onderwijzer te eer verwacht mag worden dat het schoolbezoek spoedig weder tot het gemiddelde cijfer van de voorgaande jaren opklimmen zal, omdat uit de Memorie der ingezetenen van Fluitenberg blijkt, dat zij het bezit hunner school hoog waardeeren, en alleen om de even vermelde bijzondere reden voor een deel hunne kinderen elders ter school gezonden hebben; dat derhalve het tijdelijk verminderde schoolbezoek geen reden kan opleveren voor de opheffing dezer school;

dat ook de besparing van kosten, welke daardoor zou kunnen worden verkregen, niet kan opwegen tegen het ongerief dat voor de ingezetenen van Fluitenberg en omstreken uit die opheffing zou ontstaan, vermits hunne kinderen een grooteren, voor sommigen zelfs aanzienlijk grooteren afstand naar de naastbijgelegen school zouden hebben af te leggen dan thans het geval is;

dat bovendien die naastbijgelegen school niet ligt in de gemeente Ruinen, maar in de gemeente Hoogeveen,

terwijl uit niets blijkt dat laatstgenoemde gemeente bereid en in staat zou zijn zich te verbinden om op den duur alle kinderen uit Fluitenberg en omstreken tegen eene bepaalde vergoeding toe te laten op hare school;

dat in deze omstandigheden de opheffing eener aan het doel harer oprichting beantwoordende en door de ingezetenen, voor wier kinderen zij bestemd is, zeer gewaardeerde school een niet te rechtvaardigen maatregel zou zijn;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Ons besluit van 24 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 182)

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 26 Juli 1889, n°. 2, het daartegen ingestelde beroep te verklaren ongegrond.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 28sten Januari 1890.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) MACKAY.

II.

9 April 1889.

N°. 173.

IN NAAM VAN ZIJNE MAJESTEIT WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

De Raad van State, krachtens art. 45, 2°. van de Grondwet, waarnemende het Koninklijk gezag;

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den gemeenteraad van Dinteloord, tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, van 11 October 1888, G., n°. 24/11, 2de afd., tot handhaving der uitspraak van den inspecteur van het geneeskundig Staatstoezicht in Noordbrabant en Limburg van 1 Augustus bev., waarbij een lokaal van de openbare school te Dinteloord als schadelijk voor de gezondheid is afgekeurd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 13 Februari 1889, n°. 2.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 8 April 1889, n°. 466, afd. O;

Overwegende, dat de inspecteur van het geneeskundig Staatstoezicht in Noordbrabant en Limburg, nadat de gemeenteraad van Dinteloord te vergeefs was uitgenoodigd de noodige maatregelen te nemen om een einde te maken aan den nadeeligen toestand welke ontstaan was, doordat een der lokalen van de openbare school te Dinteloord geen voldoende ruimte aanbood voor de 86 kinderen, die daar dagelijks onderwijs ontvingen, den 1sten Augustus 1888, krachtens art. 5 der wet op het lager onderwijs, het bedoelde lokaal der genoemde openbare school, het tweede

van de kom der gemeente gelegen, als schadelijk voor de gezondheid heeft afgekeurd;

dat tegen deze uitspraak door den gemeenteraad en door eenige inwoners der gemeente, wier kinderen de openbare school te Dinteloord bezoeken, beroep is ingesteld bij Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, en deze bij besluit van 11 October d. a. v. dat beroep ongegrond verklaard hebben;

dat de gemeenteraad van deze beschikking bij den Koning in hooger beroep is gekomen, aanvoerende dat de openbare school slechts 4 jaren geleden aanmerkelijk verbouwd en vergroot is, terwijl de bevolking der gemeente sedert dien tijd weinig of in 't geheel niet is toegenomen;

dat het zeer drukkend voor de gemeentenaren zou zijn indien de reeds hooge kosten voor het openbaar onderwijs nog verhoogd werden door aanbouw van een nieuw lokaal en bezoldiging van nog een onderwijzer;

dat het bezwaar van den inspecteur zou kunnen worden opgeheven door de scholieren, slechts ruim 200 in getal, op eene betere wijze over de 5 lokalen, waaruit de school bestaat te verdeelen, omdat er door het Roomsche-Katholiek kerkbestuur eene bijzondere school zal opgericht worden waarnaar vele leerlingen der openbare school zullen overgaan;

Overwegende dat het afgekeurde lokaal der openbare school te Dinteloord, ofschoon bestemd voor 50 leerlingen, gebruikt wordt voor 86, voor welk getal de ruimte veel te gering is, vermits de vlakke inhoud voor iederen leerling slechts 0.58 M². en de lichamelijke inhoud voor iederen leerling slechts 2.6 M². bedraagt, tengevolge waarvan de lucht in het lokaal onzuiver is, en de kinderen niet behoorlijk kunnen worden geplaatst, maar op iedere der voor twee kinderen bestemde banken drie kinderen moeten zitten, waardoor zij, die op de hoeken der banken gezeten zijn, steeds eene voor het lichaam hoogst nadeelige houding moeten aannemen;

dat hetgeen tegenover deze niet weersproken feiten, waarop de afkeuring van het lokaal berust, door den gemeenteraad is aangevoerd niet afdoende is;

dat toch de juistheid eener verklaring, waarbij de in art. 5 der wet op het lager onderwijs bedoelde afkeuring is uitgesproken, niet kan afhangen van het bedrag der kosten reeds voor het openbaar lager onderwijs in de gemeente besteed wordende, of voor eene behoorlijke inrichting daarvan vereischt, en bovendien indien de gemeente door de uitgaven voor dat onderwijs vereischt, onbillijk mocht bezwaard zijn, volgens art. 49 der wet uit 's Rijks kas subsidie kan worden verleend;

dat de indeeling in klassen van de schoolgaande kinderen (wier aantal te Dinteloord niet slechts ruim 200 bedraagt, maar op 15 Januari 1888 tot 316 was geklommen), behoort te geschieden naar regelen onafhankelijk van de ruimte der verschillende schoollokalen; dat eindelijk de plannen van het Roomsche-Katholiek kerkbestuur tot oprichting eener bijzondere school niet kunnen wegnemen, dat thans werkelijk de toestand bestaat, die hiervoren is beschreven;

dat mitsdien de afkeuring van het tweede lokaal (van de kom der gemeente afgerekend) van de openbare school te Dinteloord, met het oog op de gezondheid der schoolgaande kinderen te recht is uitgesproken;

Gezien de wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 24 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 182);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met handhaving der bovenvermelde beslissing van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 11 October 1888, het daartegen door den Raad der gemeente Dinteloord ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 9den April 1889.

De Vice-President van den Raad van State,
(get.) VAN REENEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) MACKAY.

III.

27 Dec. 1889.

N°. 13.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Arnhem tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 21 Augustus 1889 n°. 41, waarbij goedkeuring is onthouden aan het raadsbesluit van 2 April bevorens n°. 246/526/563, voor zoover dit betreft de plaats waar eene nieuwe openbare meisjesschool zal worden gevestigd;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 10 December 1889 n°. 79;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 23 December 1889 n°. 3757, afd. O.;

Overwegende, dat de Raad der gemeente Arnhem op 2 April 1889 besloten heeft tot den aankoop van ongeveer 1930 M². grond aan de verlengde Parkstraat, kad. sectie Q n°. 2500, tegen den prijs van f 6 per M², waarvan ongeveer 1352 M². zouden worden bestemd voor den bouw eener meisjesschool, en het overblijvende gedeelte, voor zooveel nodig, voor de doortrekking van de Schoolstraat;

dat Gedeputeerde Staten van Gelderland aan dit besluit hunne goedkeuring hebben onthouden, voor zoover dit betreft de plaats, waar eene nieuwe openbare meisjesschool zal worden gevestigd, en het besluit overigens hebben goedgekeurd; het eerste op grond dat het bedoelde terrein is gelegen aan het oostelijk uiteinde der stad en derhalve op een te groote afstand van de woningen van vele der leerlingen van 9—13 jaar, voor welke de school is bestemd, die de eenige inrichting is in de gemeente Arnhem voor zoodanig onderwijs voor meisjes, als aldaar zal worden gegeven;

dat de Raad der gemeente tegen dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, en alsnog de goedkeuring van zijn geheele besluit heeft verzocht, in hoofdzak aanvoerende dat het bedoelde onderwijs thans wordt gegeven in een daarvoor ongeschikt en niet geschikt te maken gebouw, waarin bovendien de voorgekomen en noodzakelijke reorganisatie van dat onderwijs niet ten uitvoer te brengen zoude zijn; dat de gemeente geen voor dit doel te gebruiken perceel in eigendom heeft, en niet dan tegen onevenredig hooge en voor hare financiën te bezwarende kosten door aankoop en afbraak van bestaande gebouwen een voldoende terrein in het centrum der stad zoude kunnen verkrijgen;

dat de ligging van het thans aan te koopen, en overigens in alle opzichten zeer geschikt terrein aan het oostelijk uiteinde der stad wel een bezwaar oplevert, omdat de door vele leerlingen af te leggen weg naar en van de school niet onbelangrijk verlengd worden zal, maar dat dit niet te vermijden bezwaar geenszins kan opwegen tegen de noodzakelijkheid van de verplaatsing der school en de onverkrijgbaarheid voor redelijken prijs van een meer in het centrum der stad gelegen terrein; dat voorts de afstand van de school voor een deel der leerlingen wel vergroot worden zal, doch niet in zoodanige mate, dat daarvan ernstige hinder of nadeel voor het onderwijs of voor de gezondheid zal te vreezen zijn; dat immers de gemiddelde afstand voor de leerlingen, wonende in de westelijke helft der stad, niet meer zal bedragen dan 1390 M. en slechts voor enkelen van de verst verwijderden meer dan 2000 M., terwijl voor de meisjes, wier ouders dit verlangen de gelegenheid zal bestaan om tusschen de voor- en namiddagschooluren in het schoolgebouw te vertoeven;

dat appellant Ons subsidiair heeft verzocht om, indien Onze goedkeuring aan zijn besluit in zijn geheel niet mocht kunnen worden verleend, dan aan dat besluit in zijn geheel de vereischte goedkeuring te onthouden, omdat dit besluit hoofdzakelijk de oprichting der benodigde school ten doel heeft gehad, en het belang der gemeente ongetwijfeld zou worden benadeeld door den aankoop van eene aanzienlijke uitgestrektheid gronds, waarvan thans slechts weinig meer dan een vierde gedeelte voor een ondergeschikt doel, namelijk de doortrekking eener straat, zoude te benuttigen zijn;

Overwegende, dat uit den aard der zaak de gemeentebesturen in de eerste en voornaamste plaats in staat en geroepen zijn om alle omstandigheden in overweging te nemen, welke bij de keus der plaats, waar een schoollokaal zal worden gevestigd, in aanmerking behooren te komen;

dat hunne besluiten dienaangaande wel aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zijn onderworpen, maar dat deze goedkeuring niet dan om redenen van overwegend belang behoort te worden onthouden; dat zulk een reden niet kan geacht worden, in casu aanwezig te zijn;

dat immers zoowel de noodzakelijkheid van de verplaatsing der school als de onverkrijgbaarheid van een geschikt terrein in het midden der stad tegen redelijken prijs door Gedeputeerde Staten niet worden ontkend, maar dat dit college zijne beslissing uitsluitend grondt op den zijns inziens te grooten afstand, welke door een deel der leerlingen van hare woningen naar de nieuw op te richten school zal moeten worden afgelegd;

dat inderdaad deze afstand voor sommige leerlingen eenig bezwaar zal kunnen opleveren, maar niet van zoodanig gewicht, dat daarom alleen de noodzakelijke oprichting eener nieuwe school voor onbepaalden tijd zou moeten worden uitgesteld;

dat toch die afstand voor de verst verwijderde leerlingen niet meer zal bedragen dan een goed half uur gaans, hetgeen voor meisjes wier leeftijd afwisselt van 9 tot 13 jaar niet dan bij uitzondering als een wezenlijk beletsel van het schoolbezoek kan worden aangemerkt, vooral, omdat voor haar, wier ouders dit wenschen, de gelegenheid zal bestaan om tusschen de voor- en namiddagschooltijden in het gebouw te blijven;

dat mitsdien geene voldoende grond bestaat om goedkeuring te onthouden aan het voormelde besluit van den gemeenteraad, wat betreft de plaats, waar het benodigde schoollokaal zal worden gevestigd;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Ons besluit van 24 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 182);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland van 21 Augustus 1889 n°. 41, alsnog

goedkeuring te verleen en aan het besluit van den Raad der gemeente Arnhem van 2 April 1889 n°. 246/526/563, in zijn geheel.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 27sten December 1889.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) MACKAY.

IV.

23 Aug. 1890

n°. 13.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door B. Beneker, te Nieuw-Beijerland, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van 8 April 1889 n°. 12, waarbij hij krachtens art. 31 der wet tot regeling van het lager onderwijs uit zijne betrekking aan de openbare lagere school n°. 1 te Nieuw-Beijerland is ontslagen;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 6 Augustus 1889, n°. 50;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 20 Augustus 1889, n°. 2429, afdeeling Onderwijs;

Overwegende dat in Juli 1887 de onderwijzer aan de openbare lagere school n°. 1 te Nieuw-Beijerland B. Beneker, op grond van ongeschiktheid als onderwijzer en ongepast gedrag jegens het hoofd der school, door den schoolopziener in het arrondissement Dordrecht aan den gemeenteraad tot een eervol ontslag is voorgedragen, doch dat de Gemeenteraad geweigerd heeft daartoe over te gaan;

dat op den 7den Januari 1889, naar aanleiding eener bij genoemden schoolopziener ingekomen klacht en op last van den Officier van Justitie bij de arrondissementsrechtbank te Dordrecht, door den brigadier der Rijksveldwacht W. Vonk een proces-verbaal is opgemaakt, waarin naar aanleiding van de verklaringen, afgelegd zoo door het hoofd van en de onderwijzers aan de gemeenteschool n°. 1, als door onderscheidene leerlingen uit de klasse van den onderwijzer Beneker, is geconstateerd dat meermalen in de klasse van dien onderwijzer door jongens met meisjes onzedelijke handelingen werden gepleegd en dat sommige meisjes door dien onderwijzer gedurende de schooltijden werden gekust;

dat voornoemde schoolopziener zich daarop opnieuw tot den gemeenteraad heeft gewend met het voorstel om den onderwijzer Beneker eervol te ontslaan, doch dat deze voordracht door gemeld college wederom, zonder opgave van redenen is afgewezen;

dat de arrondissements-schoolopziener zich vervolgens gewend heeft tot den schoolopziener in het district Dordrecht met te kennengeving dat eene verbetering in den toestand van het onderwijs te Nieuw-Beijerland dringend noodzakelijk is; dat de onderwijzer Beneker aan die verbetering in den weg staat, en dat deze wegens zijn gedrag en zijne ongeschiktheid om kinderen te onderwijzen en op te voeden verdient ontslagen te worden;

dat de districts-schoolopziener, na op 13 Februari 1889 dien onderwijzer afzonderlijk te hebben gehoord en op 28 Februari d. a. v. in diens tegenwoordigheid met den arrondissements-schoolopziener, de leden van den gemeenteraad, de commissie van toezicht en het hoofd der school eene bespreking te hebben gehouden, aan genoemden Beneker in bedenking heeft gegeven een verzoek om ontslag bij den gemeenteraad in te dienen, welke raad door dien onderwijzer niet opgevolgd geworden is;

dat daarop de districts-schoolopziener, onder overlegging van de betreffende stukken en onder de te kennengeving dat de daaruit blijkende verregaande wanorde en ergerlijk zedenbederf onder de zeer talrijke kinderen van de klasse van Beneker aan de luiheid, den onwil, het verzet, de onhebbelijke manieren en het lastig humeur van dien onderwijzer moeten worden toegeschreven, alsmede dat, volgens verklaring van het hoofd der school, de leerlingen van den onderwijzer Beneker in de laatste jaren onvoldoende vorderingen maakten, zoodat de meesten niet op tijd tot hoogere klassen konden bevorderd worden, dien onderwijzer aan Gedeputeerde Staten van Zuidholland tot ontslag heeft voorgedragen;

dat Gedeputeerde Staten den onderwijzer Beneker de gelegenheid hebben gegeven zijne verdediging schriftelijk mede te deelen, en voorts in eene op 8 April 1889 gehouden openbare vergadering zoowel dien onderwijzer als den schoolopziener in het district Dordrecht, het hoofd der school n°. 1 te Nieuw-Beijerland, twee leden van den gemeenteraad en een lid der schoolcommissie aldaar hebben gehoord, bij welke gelegenheid Beneker, ofschoon de meeste der tegen hem ingebrachte beschuldigingen wederprekende, en beweerende dat de heerschende wanorde in zijne klasse door het hoofd der school was voorbereid, vermits deze door het geven van tegenbevelen aan de kinderen en het uitschelden en beleedigen van den onderwijzer in hunne tegenwoordigheid orde en tucht zoude hebben doen verloren gaan, heeft erkend:

dat hij somtijds te laat op de school komt; dat in zijne klassen onzedelijke handelingen zijn voorgevallen in het laatste kwartaal van 1888, »toen de verwarring het grootst was;» dat hij vroeger te 's Heer Arendskerke ontslag als onderwijzer heeft moeten vragen wegens brutaliteit; dat hij somtijds lastige jongens bij de ooren neemt; dat hij in de school tabak heeft gepruimd als middel tegen kiespijn; dat hij er dikwijls niet naar luistert als kinderen vragen naar de privaten te mogen gaan, omdat zij dit vaak zouden vragen zonder noodzaak; dat hij zijn pet of hoed in de schoollokalen op het hoofd houdt wegens de koude; dat hij drie of vier jaren geleden meisjes op school gekust heeft;

dat bij diezelfde gelegenheid de districts-schoolopziener voornoemd o. a. heeft verklaard dat de geringe vorderingen der leerlingen in de klasse van Beneker en de daaruit voortvloeiende te groote talrijkheid dier klasse zijn toe te schrijven aan de slechte leerwijze van dien onderwijzer en aan zijn onwil om die te verbeteren;

dat Gedeputeerde Staten hierop, bij besluit van 8 April 1889 n°. 12 den onderwijzer B. Beneker krachtens art. 31 der wet op het lager onderwijs, met ingang van 15 April daaraanvolgende uit zijne betrekking hebben ontslagen, zonder evenwel aan dit ingevolge genoemd wetsartikel niet-eervol ontslag te verbinden de ontzegging der bevoegdheid tot het geven van onderwijs, in het tweede lid van dat artikel bedoeld;

dat B. Beneker tegen dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, daarbij overleggende eenige getuigschriften, waarin omtrent zijn geschiktheid, zijn ijver, zijn gedrag en de uitkomsten van zijn onderwijs zeer gunstige ver-

klaringen worden afgelegd, terwijl hij bij de behandeling van het beroep zoowel schriftelijk als mondeling heeft betoogd dat er voor een niet-eervol ontslag ten zijnen aanzien geene aanleiding bestond;

dat voorts nog bij Ons zijn ingekomen twee adressen van ingezetenen uit Nieuw-Beijerland, waarin de vernietiging, en twee adressen, waarin de handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten wordt verzocht;

Overwegende dat, terwijl de gemeenteraad op voordracht van den districts-schoolopziener, waar het betreft het hoofd eener school, en op voordracht van burgemeester en wethouders of van den arrondissements-schoolopziener, waar het een anderen onderwijzer geldt, naar gelang van omstandigheden een eervol of wel een niet-eervol ontslag kan verleenen, door Gedeputeerde Staten krachtens art. 31 der wet op het lager onderwijs, niet anders dan een niet-eervol ontslag kan worden verleend, en dat daarom slechts om zeer gewichtige en voor den persoon des onderwijzers zeer bezwarende redenen door Gedeputeerde Staten van deze bevoegdheid behoort te worden gebruik gemaakt; dat ook uit de geschiedenis der wet blijkt dat dit alleen dan behoort te geschieden, wanneer het een onderwijzer geldt, die zich onwaardig heeft getoond om in zijne betrekking hetzij aan eene bepaalde school, hetzij bij het onderwijs in het algemeen te worden gehandhaafd;

dat nu in dit geval zoodanige gewichtige en voor den onderwijzer B. Beneker zeer bezwarende redenen inderdaad aanwezig zijn, en wel niet alleen blijkens de mededeelingen der ambtenaren van het schooltoezicht, maar evenzeer blijkens de door genoemden onderwijzer zelve erkende feiten, in verband met de tegen hem ingebrachte klachten en de uitkomsten van een deswege ingesteld ambtelijk onderzoek;

dat de verregaande wanorde en tuchteloosheid, die volgens Beneker's eigen verklaring althans in het laatste kwartaal van 1888 in zijne klasse heerschten en de ergerlijke onzedelijkheden die daar herhaaldelijk werden gepleegd, zoo niet geheel en uitsluitend, dan toch zeker voor een zeer groot deel zijn te wijten geweest aan de schuld van een onderwijzer, die zoozeer zijn plicht en roeping vergat om, al ware het slechts somtijds, te laat te school komen en daardoor vrij spel te geven aan de losbandigheid van zonder toezicht vereenigde jongens en meisjes; die door zijne onhebbelijke gewoonten en manieren,

waaraan hij niettegenstaande alle waarschuwingen onder gezochte voorwendsels vasthouden bleef, zijn gezag ondermijnde en het voorbeeld van grofheid en tuchteloosheid gaf; die eindelijk gewoon was zich schuldig te maken aan eene, op zijn zachtst genomen, zóó ongepaste handeling als het kussen op school van jonge meisjes, aan zijne zorg als onderwijzer toevertrouwd, eene handeling welke hij wel is waar beweert sedert drie of vier jaren niet meer te hebben gepleegd, doch welke, volgens de verklaringen van een aantal schoolkinderen, opgenomen in het bovenvermelde proces-verbaal van den brigadier Vonk moet geacht worden ook in lateren tijd niet zelden te hebben plaats gehad;

dat in deze omstandigheden het uitspreken door Gedeputeerde Staten van een niet-eervol ontslag ten aanzien van een onderwijzer, wiens ongeschiktheid als zoodanig hem reeds op zichzelf voor zijne tegenwoordige betrekking aan het hoofd eener talrijke klasse, geheel onbetrekend maakte, een even noodzakelijke als rechtvaardige maatregel was en derhalve te recht is geschied;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Ons besluit van 24 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 182);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van 8 April 1889, n°. 12, het daartegen ingesteld beroep te verklaren ongegrond.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 23sten Augustus 1889.

(get.) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) MACKAY.